

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/D2.00.01/M/0K13- 2025
	Екземпляр № 1	Арк 42 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Державного університету
«Житомирська політехніка»
протокол від 12 червня 2025 р.
№ 04

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ з виконання кваліфікаційних робіт

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр»
спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий
ринок»
освітньо-професійна програма підготовки магістрів
факультет бізнесу та сфери обслуговування
кафедра фінансів та цифрової економіки

Рекомендовано на засіданні
кафедри фінансів та цифрової
економіки
23 квітня 2025 р., протокол № 04

Розробники: д.е.н., проф. ВИГОВСЬКА Наталія,
д.е.н., проф. ПЕТРУК Олександр,
д.е.н., проф. ПОЛЧАНОВ Андрій,
к.е.н., доцент кафедри фінансів та цифрової економіки ЛИТВИНЧУК Ірина

Житомир
2025

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/D2.00.01/М/0К13- 2025
	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 42 / 2</i>

Методичні вказівки з виконання кваліфікаційних робіт для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр» спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» освітньо-професійної програми підготовки магістрів [Текст] / Укладачі: Виговська Н.Г., Литвинчук І.В., Петрук О.М., Полчанов А.Ю. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2025. 42 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/D2.00.01/M/0K13- 2025
	Екземпляр № 1	Арк 42 / 3

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА ЯК ВИД НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ...	7
1.1. Статус освітнього ступеня «магістр» у системі вищої освіти в Україні.....	7
1.2. Кваліфікаційна робота: загальні положення.....	11
2. ПІДГОТОВКА ТА ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	12
2.1. Вибір теми кваліфікаційної роботи.....	13
2.2. Підбір літератури.....	15
2.3. Формулювання мети та основних завдань кваліфікаційної роботи	15
2.4. Складання плану кваліфікаційної роботи.....	16
2.5. Виклад матеріалу кваліфікаційної роботи.....	16
2.6. Наукове керівництво кваліфікаційною роботою.....	17
2.7. Подання кваліфікаційної роботи науковому керівнику для відзиву	17
2.8. Організація попереднього захисту кваліфікаційних робіт.....	18
2.9. Структура кваліфікаційної роботи.....	19
2.10. Вимоги до технічного оформлення кваліфікаційної роботи.....	21
2.11. Порядок перевірки кваліфікаційних робіт на наявність ознак академічного плагіату.....	29
2.12. Критерії оцінювання та процедура прилюдного захисту кваліфікаційної роботи.....	30
ДОДАТКИ.....	33

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/D2.00.01/M/0K13- 2025
	Екземпляр № 1	Арк 42 / 4

ВСТУП

Кваліфікаційна робота завершує навчання здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти університету, виконує кваліфікаційну функцію, демонструє рівень опанування здобувачами вищої освіти нормативною програмою у галузі фінансів та відображає вміння магістранта вести науковий пошук, а також самостійно вирішувати поставлену наукову проблему.

У процесі підготовки до написання, самого написання випускної роботи освітнього рівня «магістр» викликає безліч задач і проблем, що потребують відповідей та рішень. Адже кваліфікаційна робота магістра є самостійним, закінченим науковим дослідженням здобувача вищої освіти з проблем фінансів; має внутрішню єдність, сукупність теоретичних і практичних положень, висновків і рекомендацій, що виносяться на прилюдний захист. Підготовка, написання та захист кваліфікаційної роботи - це перші самостійні кроки магістранта в наукових дослідженнях обраної галузі науки і від того, наскільки вони будуть професійними, багато в чому залежать майбутні досягнення «магістрів» у практичній роботі, а за бажанням і у науковій з наступним отриманням наукового ступеню доктора філософії відповідної спеціальності.

Зміст роботи повинні складати результати досліджень магістром теорії та практики відповідної спеціальності. У нашому випадку – фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку за визначеними напрямками; розробку нових методів і методичних підходів до вирішення поставленого завдання.

Кваліфікаційна робота свідчить про вміння магістранта коротко, логічно та аргументовано викладати матеріал дослідження.

До основних завдань, що вирішуються під час виконання кваліфікаційної роботи магістра, відносяться:

- науковий пошук та визначення теоретичних основ проблеми, котра розглядається;
- систематизація теоретичних і практичних знань у галузі фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, а також використання цих знань при вирішенні конкретних науково-дослідних та практичних завдань;
- розвиток навичок до самостійної роботи та опанування методикою наукових досліджень фінансових проблем, використанні економіко-математичних методів і комп'ютерних програм як обов'язкової компоненти інструментарію магістра-дослідника;
- прояв ступеню підготовки магістранта для самостійної роботи у науково-дослідній, науково-педагогічній або управлінській діяльності у відповідній сфері професійної діяльності.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/D2.00.01/M/0K13- 2025
	Екземпляр № 1	Арк 42 / 5

Основними результатами навчання є здобуття загальних та фахових компетентностей.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії

ЗК9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК5. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

Програмні результати навчання:

ПР01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ПР02. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР03. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПР04. Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.

ПР07. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності

ПР11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/D2.00.01/M/0K13- 2025
	Екземпляр № 1	Арк 42 / 6

ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

ПР13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/D2.00.01/M/0K13- 2025
	Екземпляр № 1	Арк 42 / 7

1. КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА ЯК ВИД НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

1.1. Статус освітнього ступеня «магістр» у системі вищої освіти в Україні

Освітній ступінь «магістр» у сучасній ступеневій вищій освіті України займає чільне місце, саме тому, що це рівень повної вищої освіти, котрий передбачає формування у здобувачів вищої освіти (курсантів, слухачів) навичок науково-дослідної, науково-педагогічної або управлінської діяльності у відповідній сфері економіки держави стосовно професійної діяльності.

Згідно з статтею 5 Закону України «Про вищу освіту» від 01 липня 2014 р. підготовка фахівців з вищою освітою здійснюється за відповідними освітніми програмами на таких рівнях вищої освіти:

- початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти;
- перший (бакалаврський) рівень;
- другий (магістерський) рівень;
- третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень.

Початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти передбачає набуття здобувачами вищої освіти здатності до розв'язування типових спеціалізованих задач у певній галузі професійної діяльності.

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти передбачає набуття здобувачами вищої освіти здатності до розв'язування складних спеціалізованих задач у певній галузі професійної діяльності.

Другий (магістерський) рівень вищої освіти передбачає набуття здобувачами вищої освіти здатності до розв'язування задач дослідницького та/або інноваційного характеру у певній галузі професійної діяльності.

Третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень передбачає набуття здобувачами вищої освіти здатності розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності.

Освітньо-науковий рівень вищої освіти передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Освітньо-творчий рівень вищої освіти передбачає оволодіння методологією мистецької та мистецько-педагогічної діяльності, здійснення самостійного творчого мистецького проекту, здобуття практичних навичок продукування нових ідей і розв'язання теоретичних та практичних проблем у творчій мистецькій сфері.

2. Здобуття вищої освіти на кожному рівні вищої освіти передбачає успішне виконання особою освітньої програми, що є підставою для присудження відповідного ступеня вищої освіти:

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/D2.00.01/M/0K13- 2025
	Екземпляр № 1	Арк 42 / 8

- 1) молодший бакалавр;
- 2) бакалавр;
- 3) магістр;
- 4) доктор філософії/доктор мистецтва;

3. Молодший бакалавр - це освітній або освітньо-професійний ступінь, що здобувається на початковому рівні (короткому циклі) вищої освіти і присуджується закладом вищої освіти у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньої програми, обсяг якої становить 120 кредитів ЄКТС. Для здобуття освітнього ступеня молодшого бакалавра на основі фахової передвищої освіти заклад вищої освіти має право визнати та перезархувати кредити ЄКТС, максимальний обсяг яких визначається стандартом вищої освіти.

Особа має право здобувати ступінь молодшого бакалавра за умови наявності в неї повної загальної середньої освіти.

4. Бакалавр - це освітній ступінь, що здобувається на першому рівні вищої освіти та присуджується закладом вищої освіти у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньо-професійної програми, обсяг якої становить 180-240 кредитів ЄКТС. Для здобуття освітнього ступеня бакалавра на основі освітнього ступеня молодшого бакалавра або на основі фахової передвищої освіти заклад вищої освіти має право визнати та перезархувати кредити ЄКТС, максимальний обсяг яких визначається стандартом вищої освіти.

Особа має право здобувати ступінь бакалавра за умови наявності в неї повної загальної середньої освіти.

5. Магістр - це освітній ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти та присуджується закладом вищої освіти (науковою установою) у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми. Ступінь магістра здобувається за освітньо-професійною або за освітньо-науковою програмою. Обсяг освітньо-професійної програми підготовки магістра становить 90-120 кредитів ЄКТС, обсяг освітньо-наукової програми - 120 кредитів ЄКТС. Освітньо-наукова програма магістра обов'язково включає дослідницьку (наукову) компоненту обсягом не менше 30 відсотків.

Особа має право здобувати ступінь магістра за умови наявності в неї ступеня бакалавра.

Ступінь магістра медичного, фармацевтичного або ветеринарного спрямування здобувається на основі повної загальної середньої освіти або освітнього ступеня молодшого бакалавра, фахового молодшого бакалавра, освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста за відповідною спеціальністю і присуджується закладом вищої освіти у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми, обсяг якої у випадку, якщо ступінь магістра медичного, фармацевтичного або ветеринарного спрямування здобувається на основі повної загальної середньої

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/D2.00.01/M/0K13- 2025
	Екземпляр № 1	Арк 42 / 9

освіти, становить 300-360 кредитів ЄКТС. Для здобуття освітнього ступеня магістра медичного, фармацевтичного або ветеринарного спрямування на основі освітнього ступеня молодшого бакалавра або на основі фахової передвищої освіти заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати кредити ЄКТС, максимальний обсяг яких визначається стандартом вищої освіти.

Наукові установи Національної академії наук України та національних галузевих академій наук можуть здійснювати підготовку магістрів за власною освітньо-науковою програмою згідно з отриманою ліцензією на відповідну освітню діяльність. Наукові установи можуть також здійснювати підготовку магістрів за освітньо-науковою програмою, узгодженою з закладом вищої освіти. У такому разі наукова складова такої програми здійснюється у науковій установі, а освітня складова - у закладі вищої освіти.

6. Доктор філософії - це освітній і водночас науковий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра. Ступінь доктора філософії присуджується разовою спеціалізованою вченою радою закладу вищої освіти або наукової установи за результатами успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у разовій спеціалізованій вченій раді.

Особа має право здобувати ступінь доктора філософії під час навчання в аспірантурі (ад'юнктурі). Особи, які професійно здійснюють наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи, мають право здобувати ступінь доктора філософії поза аспірантурою, зокрема під час перебування у творчій відпустці, за умови успішного виконання відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у разовій спеціалізованій вченій раді.

Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі (ад'юнктурі) становить чотири роки. Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії становить 30-60 кредитів ЄКТС.

Наукові установи можуть здійснювати підготовку докторів філософії за власною освітньо-науковою програмою згідно з отриманою ліцензією на відповідну освітню діяльність або за освітньо-науковою програмою, окремі елементи якої забезпечуються іншими науковими установами та/або закладами вищої освіти.

Доктор мистецтва - це освітньо-творчий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра. Особа має право здобувати ступінь доктора мистецтва у творчій аспірантурі. Першим етапом здобуття ступеня доктора мистецтва може бути асистентура-стажування, яка є формою підготовки мистецьких виконавських кадрів вищої кваліфікації. Порядок здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва та навчання в асистентурі-стажуванні затверджується Кабінетом Міністрів

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/D2.00.01/M/OK13- 2025
	Екземпляр № 1	Арк 42 / 10

України за поданням центрального органу виконавчої влади у сфері культури за погодженням з центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

Ступінь доктора мистецтва присуджується спеціалізованою радою з присудження ступеня доктора мистецтва закладу вищої освіти мистецького спрямування за результатом успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньо-творчої програми та публічного захисту творчого мистецького проекту в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Нормативний строк підготовки доктора мистецтва у творчій аспірантурі становить три роки. Обсяг освітньої складової освітньо-творчої програми підготовки доктора мистецтва становить 30-60 кредитів ЄКТС.

Зміст освіти магістрів визначається нормативною і вибірковою частинами програми, яка розробляється у встановленому порядку з кожної спеціальності відповідно до Переліку спеціальностей, визначеного для освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст», «магістр» та в окремих галузях знань для освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр».

Нормативна частина програми має становити не менше 40 і не більше 75 відсотків від загального обсягу навчального часу, передбаченого на підготовку магістра.

Вибіркова частина програми визначається вищим навчальним закладом з урахуванням його наукового потенціалу, потреб замовника фахівців та наукових (творчих) інтересів магістра, його можливостей щодо оволодіння розділами суміжних освітніх програм.

Термін підготовки магістра з певної спеціальності до затвердження державних стандартів визначається відповідним навчальним планом, узгодженим у встановленому порядку.

Порядок розробки і затвердження індивідуального навчального плану визначається вищим навчальним закладом.

Вищий навчальний заклад зобов'язаний створити умови для виконання здобувачами вищої освіти (курсантом, слухачем), які навчаються за програмою «магістр», індивідуального плану у повному обсязі, а також:

- надавати здобувачам вищої освіти (курсантам, слухачам) можливість публікації наукових (науково-методичних) статей у збірниках, що друкуються в Україні;

- сприяти виданню кращих кваліфікаційних робіт як наукових монографій, науково-методичних і навчальних посібників;

- надавати здобувачам вищої освіти (курсантам, слухачам) для користування навчальні приміщення, наукові фонди бібліотеки, наукове обладнання та устаткування;

- забезпечити доступ до інформаційних мереж, у тому числі й до міжнародної мережі Інтернет;

- сприяти участі здобувачами вищої освіти (курсантів, слухачів) у наукових та методичних конференціях;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/D2.00.01/M/0K13- 2025
	Екземпляр № 1	Арк 42 / 11

- організувати для здобувачів вищої освіти (курсантів, слухачів) проведення факультативних курсів з проблемних питань за участю видатних вчених;

Магістратура у вищій школі - це період навчання магістранта у вищому навчальному закладі, упродовж якого виконується програма навчання, готується та захищається кваліфікаційна робота.

1.2. Кваліфікаційна робота: загальні положення

Кваліфікаційна робота – це випускна робота наукового змісту з відповідної галузі науки, що є самостійною індивідуальною роботою магістранта над обраною темою і готується до прилюдного захисту на здобуття ступеня «магістр». Кваліфікаційна робота магістра за спеціальністю D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» є самостійним, закінченим науковим дослідженням здобувача вищої освіти з проблем функціонування банківського сектору, фінансового сектору, податкового сектору, страхового сектору, бюджетного сектору та фондового сектору; має внутрішню єдність, сукупність теоретичних і практичних положень, висновків і рекомендацій, що виносяться на прилюдний захист.

Державна атестація здійснюється екзаменаційною комісією з атестації здобувачів вищої освіти і проводиться у формі захисту випускної кваліфікаційної роботи. Комісії обов'язково подаються матеріали, що характеризують наукову (творчу) і практичну цінність виконаної роботи — друковані статті, методичні розробки, роздатковий матеріал за основними положеннями кваліфікаційної роботи, тощо.

Відповідальність за виконання індивідуального навчального плану покладається на здобувача вищої освіти (курсанта, слухача).

Здобувач вищої освіти, який своєчасно виконав усі вимоги навчального плану підготовки магістра і захистив кваліфікаційну роботу, рішенням екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти присвоюється, відповідно до обраної спеціальності, кваліфікація та видається державний документ про здобутий освітньо-кваліфікаційний рівень «магістр» і повну вищу освіту.

Здобувач вищої освіти, який отримав документ встановленого зразка про здобутий освітньо-кваліфікаційний рівень «магістр» і повну вищу освіту, працевлаштовується згідно з чинним законодавством.

Здобувач вищої освіти, який отримав підсумкові оцінки «відмінно» не менше як з 75 відсотків усіх навчальних дисциплін та індивідуальних завдань, передбачених індивідуальним навчальним планом, а з інших навчальних дисциплін та індивідуальних завдань - оцінки «добре», захистив Кваліфікаційну роботу з оцінкою «відмінно», видається документ про освіту з відзнакою.

Враховуючи наукові здобутки, магістр може бути рекомендований радою факультету до навчання в аспірантурі.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/D2.00.01/M/OK13- 2025
	Екземпляр № 1	Арк 42 / 12

Основні типологічні ознаки кваліфікаційної роботи чітко визначені Законом України «Про освіту» від 23.05.1991 р. № 1060-XII і Положенням «Про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту)», затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 20 січня 1998 р. №65.

Кваліфікаційна робота, що виконується на завершальному етапі навчання, має передбачати проведення наукових досліджень (творчих розробок) з проблем відповідної галузі.

Кваліфікаційна робота дозволяє магістранту продемонструвати рівень власної кваліфікації, вміння здійснювати науковий пошук.

Кваліфікаційна робота характеризується наявністю критичного аналізу наукових публікацій та практичних знань, отриманих у результаті проходження практики або виконання посадових обов'язків відповідно до обраної теми, викладом аргументованої власної позиції і самостійних висновків щодо шляхів вирішення проблем, які досліджувались магістрантом у процесі написання роботи.

Кваліфікаційна робота має відповідати основним критеріям наукових (творчих) досліджень:

- актуальності обраної теми;
- елементам наукової (творчої) новизни;
- самостійності проведеного аналізу і дослідження теми;
- обґрунтованості і достовірності виконаних досліджень;
- практичному значенню одержаних результатів;
- апробації результатів аналізу і дослідження обраної теми.

Кваліфікаційна робота носить науковий характер та відображає освітньо-кваліфікаційний рівень випускника вищої школи України і є лише першим кроком випускника магістратури до науково-дослідної і науково-педагогічної діяльності, що передуює вступу до аспірантури та подальшій підготовці кандидатської дисертації.

Відповідно до чинного законодавства в Україні, рівень магістра - це освітній рівень. Він має засвідчити наявність у випускника вищої школи повної вищої освіти і вміння та навички науковця початківця, які випускник магістратури повинен продемонструвати власною самостійно виконаною кваліфікаційною роботою.

З урахуванням продемонстрованих магістрантом власних наукових здобутків, магістр може бути рекомендований на навчання до аспірантури.

2. ПІДГОТОВКА ТА ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Підсумкова атестація випускників кваліфікаційного рівня магістр фахового спрямування “Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок” здійснюється на підставі оцінки рівня професійних знань, умінь та навичок здобувачів вищої освіти з використанням загальнодержавних методів комплексної діагностики шляхом захисту кваліфікаційної роботи за матеріалами суб'єкта господарської діяльності з використанням комп'ютерних

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/D2.00.01/M/0K13- 2025
	Екземпляр № 1	Арк 42 / 13

технологій як інструмента дослідження.

Кваліфікаційна робота – найважливіший елемент навчального процесу, який завершує підготовку кваліфікованого магістра в стінах навчального закладу. В той же час вона є головним документом, що відображає якість кінцевої “продукції” всього процесу навчання і, безпосередньо, характеризує “обличчя здобувача вищої освіти, а також (у певній мірі) всього навчального закладу та компетентність наукового керівника кваліфікаційної роботи”.

Кваліфікаційна робота є результатом вивчення циклу дисциплін, визначених ОПП «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» з урахуванням тематики досліджень.

Підготовка кваліфікаційної роботи охоплює кілька етапів.

2.1. Вибір теми кваліфікаційної роботи

Тематика кваліфікаційних робіт визначається змістом дисциплін навчального плану, розробляється і затверджується протокольно кафедрою.

Тема кваліфікаційної роботи має становити інтерес для здобувача вищої освіти, бути пов’язаною з його діяльністю та сприяти максимальному використанню здобутих знань і практичного досвіду. Слід зауважити, що здобувач вищої освіти має право запропонувати свою тему кваліфікаційної роботи, але при цьому він повинен обґрунтувати доцільність її розробки.

“Актуальність” у перекладі з латинської означає важливість, практичне значення проблеми, що розглядається. Кваліфікаційна робота може претендувати на той чи інший ступінь актуальності лише тоді, коли її тема відповідає сучасним потребам розвитку бізнесу, а питання, що розкриваються в роботі, важливі для розуміння суті та структури діяльності будь-якої установи.

Здобувача вищої освіти повинен розкрити тему кваліфікаційної роботи на сучасному рівні розвитку економічної науки, використовуючи такі підходи й наукові знання, які пояснюють різні явища і події у практиці господарської діяльності підприємства з позицій сьогодення. Крім того, здобувач вищої освіти повинен достатньо повно розкрити основні поняття та терміни, що стосуються проблеми кваліфікаційної роботи, включити у зміст матеріалу тільки об’єктивні факти і реальні практичні приклади.

У кваліфікаційній роботі повинні міститись елементи дослідження:

- вивчення достатньої кількості опублікованих джерел (книг, журнальних статей та інших розробок) вітчизняних та іноземних авторів;
- систематизація та аналіз різних думок і підходів, формування власної точки зору на проблемні питання, що розглядаються;
- порівняння теоретичних поглядів вчених і практичної діяльності вітчизняних і зарубіжних установ;
- розробка висновків і рекомендацій.

Кваліфікаційна робота – це самостійне науково-практичне дослідження, яке дає змогу оцінити якість знань здобувача вищої освіти, його вміння

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/D2.00.01/M/0K13- 2025
	Екземпляр № 1	Арк 42 / 14

застосувати їх на практиці.

Основна мета виконання кваліфікаційної роботи – глибоко й творчо вивчити одне з конкретних питань теорії та практики економічних дисциплін, оволодіти методами наукового дослідження.

У процесі роботи здобувачі вищої освіти вдосконалюють і розвивають такі навички та вміння:

- самостійно формулювати проблему дослідження;
- визначати мету, основні завдання, предмет, об’єкт дослідження;
- здійснювати пошук і добір потрібної наукової інформації;
- аналізувати практичну діяльність різних установ, регіонів та держав;
- логічно і аргументовано висловлювати свої думки, пропозиції, робити висновки;
- правильно оформляти науково-довідковий матеріал;
- публічно захищати підготовлену роботу (робити наукові повідомлення, відповідати на запитання, захищати свою точку зору тощо).

Кваліфікаційну роботу здобувач вищої освіти може виконувати на основі даних матеріалів практики з конкретного підприємства (організації, установи), ретельного вивчення й узагальнення передового досвіду господарювання, висвітленого в літературних джерелах, обов’язкового використання статистичних даних, наведених у науковій літературі, періодичній пресі та статистичних щорічних виданнях.

Періодом попереднього вибору здобувачем вищої освіти теми кваліфікаційної роботи є термін 1 рік до закінчення курсу навчання в навчальному закладі. Після попереднього вибору здобувачами вищої освіти тем кваліфікаційних робіт (Додаток А) рішенням кафедри визначаються наукові керівники, які за своєю компетенцією можуть забезпечити наукове керівництво, а здобувачі вищої освіти приступають до обміркування проблеми і розробки плану кваліфікаційної роботи. За 6 місяців до закінчення курсу навчання здобувач вищої освіти повинен остаточно визначитися з вибором теми кваліфікаційної роботи та повідомити письмово про це кафедру. Список остаточно обраних здобувачами вищої освіти тем кваліфікаційних робіт та їх керівників затверджується наказом ректора.

Після обрання та затвердження тем кваліфікаційних робіт здобувачами вищої освіти доводиться графік їх підготовки, за яким здобувачі вищої освіти повинні звітувати перед кафедрою та науковим керівником про хід виконання кваліфікаційної роботи (Додаток Л).

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/D2.00.01/M/0K13- 2025
	Екземпляр № 1	Арк 42 / 15

2.2. Підбір літератури

Після вибору теми кваліфікаційної роботи і погодження її з науковим керівником, необхідно з'ясувати стан вивчення обраної теми сучасною наукою, щоб конкретніше визначити напрями дослідження та основні питання кваліфікаційної роботи.

Навчальну та спеціальну літературу з теми кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти добирає самостійно, використовуючи для цього алфавітний, предметний та систематизований каталоги, які є в кожній бібліотеці. Консультацію з питань добору літератури здобувач вищої освіти може отримати у викладачів кафедри чи у працівників бібліотеки.

Під час підбору літератури особливу увагу слід звернути на першоджерела, що стосуються теми, періодичні видання, наукові статті, передовий виробничий досвід.

Наступний етап – складання бібліографії (списку літературних джерел). Передусім слід звернути увагу на рік видання того чи іншого літературного джерела. Користуватися необхідно лише новими виданнями. Обов'язково слід вивчити та використати у процесі написання кваліфікаційної роботи нормативні акти (закони, декрети, постанови тощо), що стосуються обраної теми.

Перед виконанням роботи в останньому варіанті слід уважно переглянути власноручні записи, зроблені у процесі вивчення літературних джерел з питань теми, а також записи щодо діяльності об'єкта дослідження (підприємства, галузі тощо). Ці матеріали мають бути систематизовані, ретельно проаналізовані, узагальнені і лише потім використані у тексті роботи.

Зібраний статистичний матеріал також необхідно ретельно опрацювати, згрупувати, класифікувати, звести у таблиці, зробити порівняльний аналіз. Подати ці матеріали можна також у вигляді діаграм, графіків, картограм, схем та ін.

Список використаних літературних джерел та інших матеріалів необхідно систематизувати і розмістити після заключної частини тексту кваліфікаційної роботи.

Зібраний, вивчений та опрацьований матеріал з теми кваліфікаційної роботи слід узгодити з планом і, якщо в цьому є потреба, уточнити останній.

2.3. Формулювання мети та основних завдань кваліфікаційної роботи

В залежності від того, наскільки зрозуміло і точно сформульовано мету роботи, настільки вдалими будуть її основні завдання, план, організація виконання, стиль викладу. Правильне визначення мети роботи дасть змогу здобувачу вищої освіти відокремити в ній основний напрямок дослідження, упорядкувати пошук і аналіз матеріалу, підвищити якість роботи, уникнути загальних міркувань. Формулюють мету роботи і завдання, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети. Не слід формулювати мету як “Дослідження...”, “Вивчення...”, тому що ці слова вказують на засіб досягнення

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/D2.00.01/М/0К13- 2025
	Екземпляр № 1	Арк 42 / 16

мети, а не на саму мету.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і обране для вивчення. *Предмет дослідження* міститься в межах об'єкта. Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього спрямована основна увага здобувача вищої освіти, оскільки предмет дослідження визначає тему кваліфікаційної роботи, яка визначається на титульному аркуші як її назва.

Методи дослідження. Подають перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої в роботі мети. Перераховувати їх треба не відірвано від змісту роботи, а коротко та змістовно визначаючи, що саме досліджувалось тим чи іншим методом. Це дасть змогу пересвідчитися в логічності та сприйнятливості вибору саме цих методів.

На основі сформульованої мети здобувач вищої освіти має визначити *основні завдання*, які необхідно розв'язати в процесі виконання кваліфікаційної роботи. Завдання повинні конкретизувати основну мету роботи; а їх визначення пов'язане з назвами основних розділів.

2.4. Складання плану кваліфікаційної роботи

На початку підготовки кваліфікаційної роботи здобувачу вищої освіти необхідно ознайомитися зі змістом наукових публікацій за обраною темою та скласти розгорнутий план із зазначенням основних розділів і підрозділів роботи, який потрібно узгодити з науковим керівником.

План кваліфікаційної роботи є відбиттям її структури, під якою розуміється порядок komponування та взаємозв'язок окремих її частин (Додаток Б).

Виконані розділи роботи здобувач вищої освіти подає на розгляд керівнику і відповідно до його зауважень уточнює, доповнює і, у випадку потреби, допрацьовує.

2.5. Виклад матеріалу кваліфікаційної роботи

Матеріал роботи здобувач вищої освіти повинен викладати послідовно, логічно взаємопов'язувати окремі його частини, повністю розкрити тему роботи. Для цього необхідно приділити увагу сучасним теоретичним і методичним розробкам, розглянути і творчо осмислити відповідну наукову літературу та періодичні видання, визначити своє ставлення до дискусійних питань теми роботи. На основі аналізу емпіричних або звітних даних, особистих вражень та узагальнень потрібно зробити необхідні висновки, висвітлити досягнуті успіхи, зазначити існуючі недоліки, а також висловити пропозиції щодо можливостей подальшого покращення діяльності об'єкта досліджень.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/D2.00.01/M/0K13- 2025
	Екземпляр № 1	Арк 42 / 17

2.6. Наукове керівництво кваліфікаційною роботою

Науковий керівник, що дав письмову згоду стати керівником кваліфікаційної роботи, приступає до роботи зі здобувачем вищої освіти після оголошення їм варіанту плану (змісту) кваліфікаційної роботи.

Науковий керівник обговорює зі здобувачем вищої освіти задум написання роботи, розкриває різноманітні підходи до вирішення проблеми, рекомендує літературу для оглядово-аналітичної частини роботи, праці вчених, якими можна керуватися при підготовці кваліфікаційної роботи. Результатом такого обговорення повинен стати достатньо чіткий план дій, що визрів у здобувачів вищої освіти.

Науковий керівник повинен особисто контролювати процес підготовки здобувачем вищої освіти першого розділу, в якому подаються методологічні основи вирішення поставленої проблеми. Крім того, повз уваги наукового керівника не повинен пройти зміст вступу та висновку, які відображають результати вирішення завдань, поставлених у вступній частині та ув'язаних безпосередньо з планом кваліфікаційної роботи.

Науковий керівник, спостерігаючи за ходом підготовки кваліфікаційної роботи, повинен приділяти більше уваги творчій стороні вирішення проблеми і творчому потенціалу самого здобувача вищої освіти. За наявності в кваліфікаційній роботі цікавих думок та оригінальних вирішень проблеми, керівник може порекомендувати автору подати свою роботу на конкурс кращих робіт з подальшим виступом на студентській науково-практичній конференції.

2.7. Подання кваліфікаційної роботи науковому керівнику для відзиву

Не пізніше, ніж за місяць до захисту здобувач вищої освіти подає кваліфікаційну роботу науковому керівнику на відзив (Додаток К).

У відзиві науковий керівник дає її стисло характеристику, оцінює теоретичний рівень, глибину проведених досліджень, доцільність та обґрунтованість запропонованих рекомендацій, переваги та недоліки, якість і відповідність оформлення щодо вимог.

Досвід показує, що в кваліфікаційних роботах зустрічаються такі недоліки:

- відхід від теми (тема кваліфікаційної роботи передбачає розкриття одних питань, а фактично розкриваються інші);
- безсистемний виклад матеріалу, повторення одних і тих же положень;
- логічні помилки, невміння відокремити головне;
- невдале поєднання теорії з фактичним матеріалом;
- переписування матеріалу з друкованих видань;
- недотримання методичних рекомендацій щодо оформлення роботи.

У випадку негативної оцінки кваліфікаційна робота разом з відзивом повертається здобувачу вищої освіти, який повинен доопрацювати її з урахуванням зауважень і лише після цього доопрацьований варіант подати науковому керівнику для повторної перевірки.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/D2.00.01/M/OK13- 2025
	Екземпляр № 1	Арк 42 / 18

Якщо попередня оцінка позитивна, здобувач вищої освіти допускається та готується до попереднього захисту кваліфікаційної роботи.

2.8. Організація попереднього захисту кваліфікаційних робіт

Не пізніше ніж за 10 днів до захисту кваліфікаційних робіт призначається попередній захист, який відбувається за обов'язкової присутності завідувача кафедрою чи особи, ним призначеної, рецензента-викладача від кафедри, наукового керівника та здобувача вищої освіти.

До попереднього захисту допускаються здобувачі вищої освіти, що подали кваліфікаційну роботу в повному обсязі і отримали позитивний відзив наукового керівника, який рекомендує роботу до захисту.

На попередньому захисті доповідь, кваліфікаційна робота та ілюстративний матеріал до них оцінюються за формальною ознакою.

Доповідь оцінюється як з точки зору її тривалості (7-8 хвилин), так і за такими ознаками:

- актуальність проблеми;
- об'єкт, предмет дослідження;
- цілі та завдання дослідження;
- короткий зміст одержаних результатів за розділами роботи (що виконуються);
- практичні рекомендації, що випливають із одержаних результатів;
- висновки (що зроблено по кожному завданню).

Кваліфікаційна робота оцінюється з позиції відповідності її до визначених вимог.

Висновки за результатами попереднього захисту фіксуються в протоколі та на титульному аркуші кваліфікаційної роботи:

- Допущено до захисту рішенням кафедри (найменування кафедри) від ___ числа __ місяця ___ року; (“___” _____ 20__ р.);
- Допущено до захисту із зауваженнями (зауваження вказуються у протоколі у розгорнутому вигляді);
- Допущено до захисту умовно (через незавершеність одного з розділів, що з'ясувалося при попередньому захисті).

За наслідками попереднього захисту оформляється рецензія на Кваліфікаційну роботу, яка затверджується протокольою рішенням кафедри (Додаток М).

Здобувачі вищої освіти, які пройшли попередній захист, вважаються допущеними до захисту кваліфікаційної роботи.

За підсумками попереднього захисту складається список здобувачів вищої освіти, допущених до захисту кваліфікаційної роботи.

Здобувачі вищої освіти, які не пройшли попередній захист, вказується на виявлені недоліки і призначається термін наступного попереднього захисту.

Здобувачі вищої освіти, які виправили недоліки своєї кваліфікаційної

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/D2.00.01/M/OK13- 2025
	Екземпляр № 1	Арк 42 / 19

роботи і пройшли повторний попередній захист, вважаються допущеними до захисту кваліфікаційної роботи.

За підсумками попереднього захисту складаються списки здобувачів вищої освіти, допущених та захисту кваліфікаційної роботи.

Процедура попереднього захисту оформлюється у вигляді відповідного протоколу засідання кафедри, який підписується завідувачем кафедри. Викладачі кафедри, визначені рецензентами, оформляють рецензію.

В разі остаточного недопуску кваліфікаційної роботи до захисту перед екзаменаційною комісією термін її захисту переноситься.

Для захисту кваліфікаційної роботи в екзаменаційній комісії здобувач вищої освіти до роботи додає рецензію за довільною формою з підприємства (об'єкта за темою дослідження), де обов'язково вказується достовірність інформаційних ресурсів, наведених в роботі та практична цінність роботи для підприємства.

2.9. Структура кваліфікаційної роботи

Кваліфікаційну роботу здобувачі вищої освіти виконують самостійно, дотримуючись рекомендованої структури та вимог до технічного оформлення.

Рекомендується така структура кваліфікаційної роботи:

1. *Титульна сторінка*, оформлення якої не потребує особливих пояснень, тому наводимо варіант її оформлення (Додаток Д).

2. *Зміст* кваліфікаційної роботи, де вказуються заголовки розділів (підрозділів) та сторінки, на яких вони розміщені (Додаток В).

3. *Вступ*, де розкриваються актуальність та практичне значення обраної теми, мета і основні завдання, предмет і об'єкт дослідження, методи, інформаційна база дослідження, наукова новизна та практичне значення одержаних результатів, апробація результатів кваліфікаційного дослідження, структура, зміст та обсяги роботи кваліфікаційного дослідження.

4. *Розділ 1 – Теоретична частина*. Розглядаються сучасні теоретичні концепції вчених і практиків за темою кваліфікаційної роботи, аналізується стан розробки проблеми в економічній літературі та наявність необхідних нормативних документів та відповідність їх змісту ринковим умовам господарювання. Складається з трьох основних питань, які, у свою чергу, можуть поділятися на окремі підпитання і за змістом повинні відповідати спрямованості теми, підпорядковуватись основній меті та завданням, бути органічно взаємопов'язаними, мати приблизно однаковий обсяг.

5. *Розділ 2. Аналітична частина*. У другому розділі, виходячи з загальних теоретичних положень, розглянутих у теоретичному розділі, рекомендується проаналізувати стан об'єкта дослідження у визначеній темою роботи сфері діяльності підприємств окремої галузі. Аналіз практики економічної діяльності неможливо проводити без кількісних оцінок процесів, що протікають. При цьому слід враховувати, що наведені факти і цифровий матеріал повинні бути максимально обґрунтованими та узгодженими. Звітні дані підприємств галузі,

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/D2.00.01/M/0K13- 2025
	Екземпляр № 1	Арк 42 / 20

що досліджується, повинні бути не тільки наведені, але і проаналізовані для обґрунтування висновків. Для аналізу використовуються економіко-математичні методи та моделі.

Рекомендаційна частина. У другому розділі приводиться обґрунтування пропозицій з удосконалення тих сторін економічної діяльності, проблемні елементи яких були виявлені в аналітичній частині. Пропозиції, що висловлюються в третьому розділі повинні вирішувати ті завдання, що були сформульовані у вступі. Пропозиції необхідно довести до рівня конкретних методик, рекомендацій, до розробки форм документів, формулювань у нормативно-праві акти. Вносячи пропозиції, доцільно пропонувати декілька варіантів рішення виявленої проблеми.

6. *Висновки і пропозиції* – викладають найбільш важливі методичні та практичні результати, одержані в роботі, які повинні містити формулювання розв'язаних завдань, їх значення для практики. Далі формулюють висновки та рекомендації щодо практичного використання здобутих результатів. У висновках необхідно наголосити на якісних та кількісних показниках здобутих результатів, обґрунтувати достовірність результатів, викласти рекомендації щодо їх використання.

7. *Список використаних джерел* слід розміщувати в кінці основного тексту в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків. У перелік використаної літератури можна включати не тільки ті джерела, що цитуються, згадуються або використовуються у роботі, але і ті, з якими здобувачі вищої освіти ознайомилися в процесі підготовки роботи, однак таких не повинно бути більш 20 % від загальної кількості літературних джерел у переліку. Обов'язковим у процесі написання кваліфікаційної роботи є ознайомлення зі закордонними літературними джерелами, що стосуються обраної теми. Віддавати перевагу слід свіжим джерелам інформації (за останні 3 – 5 років).

Бібліографічний опис джерел (Додаток Ж) складають відповідно до чинних стандартів із бібліотечної та видавничої справи. Зокрема, потрібну інформацію можна одержати із таких стандартів: Про новий стандарт «Бібліографічне посилання. загальні положення та правила складання» (ДСТУ 8302:2015) (видання офіційне, Київ, ДП «УкрНДНЦ», 2016) (див. додаток Л), ДСТУ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги і правила складання» (ГОСТ 7.1—2003, ІДТ).

9. *Додатки*, до яких слід включати допоміжні матеріали, необхідні для повноти сприйняття роботи:

- установчі документи з об'єкту дослідження;
- проміжні математичні доведення, формули і розрахунки;
- таблиці допоміжних цифрових даних;
- інструкції і методики, опис алгоритмів і програм вирішення задач на ЕОМ, які розроблені в процесі виконання кваліфікаційної роботи;
- ілюстрації допоміжного характеру.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/D2.00.01/M/0K13- 2025
	Екземпляр № 1	Арк 42 / 21

Посилання на додатки в текстовій частині роботи є обов'язковим. Обов'язковим додатком до кожної кваліфікаційної роботи є форми фінансової звітності підприємства: 1. Баланс; 2. Звіт про фінансові результати.

2.10. Вимоги до технічного оформлення кваліфікаційної роботи

Кваліфікаційну роботу переважно виконують машинописним способом або за допомогою комп'ютера на одній стороні аркуша білого паперу формату А4 (210 x 297 мм) через два міжрядкових інтервали до тридцяти рядків на сторінці. Мінімальна висота шрифту 1,8 мм. Можна також використати папір форматів у межах від 203 x 288 до 210 x 297 мм і подати таблиці та ілюстрації на аркушах формату А 3.

Обсяг основного тексту кваліфікаційної роботи повинен становити 5-6 авторських аркушів. Зазначений вище обсяг роботи розрахований на використання при її оформленні звичайних (не портативних) друкарських машинок при друкуванні через 2 інтервали на папері формату А 4 або комп'ютерів із використанням шрифтів текстового редактора Word розміру 14 з полуторним міжрядковим інтервалом.

Текст роботи необхідно друкувати, використовуючи параметри сторінок таких розмірів: лівий – не менше 30 мм, правий – не менше 10 мм, верхній – не менше 20 мм, нижній – не менше 20 мм.

Шрифт друку повинен бути чітким, стрічка – чорного кольору середньої жирності. Щільність тексту кваліфікаційної роботи повинна бути однаковою. Вписувати в текст роботи окремі іншомовні слова, формули, умовні знаки можна чорнилом, тушшю, пастою тільки чорного кольору, при цьому щільність вписаного тексту повинна бути наближеною до щільності основного тексту.

Друкарські помилки, описки і графічні неточності, які виявилися в процесі написання роботи, можна виправляти підчищенням або зафарбуванням білою фарбою і нанесенням на тому ж місці або між рядками виправленого тексту (фрагмента малюнка) машинописним способом. Допускається наявність не більше двох виправлень на одній сторінці.

Текст основної частини кваліфікаційної роботи поділяють на розділи, підрозділи, пункти та підпункти.

Заголовки структурних частин роботи “ЗМІСТ”, “ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ”, “ВСТУП”, “РОЗДІЛ”, “ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ”, “СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ”, “ДОДАТКИ” друкують великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу в розрядці в підбір до тексту. В кінці заголовка, надрукованого в підбір до тексту, ставиться крапка.

Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) та текстом повинна дорівнювати 3-4 інтервали.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/D2.00.01/M/0K13- 2025
	Екземпляр № 1	Арк 42 / 22

Кожну структурну частину кваліфікаційної роботи треба починати з нової сторінки.

До загального обсягу кваліфікаційної роботи не входять додатки, список використаних джерел, таблиці та рисунки, які повністю займають площу сторінки. Але всі сторінки зазначених елементів кваліфікаційної роботи підлягають нумерації на загальних засадах.

Нумерація. Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, малюнків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака №.

Першою сторінкою кваліфікаційної роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Такі структурні частини кваліфікаційної роботи, як зміст, перелік умовних позначень, вступ, висновки, список використаних джерел не мають порядкового номера. Звертаємо увагу на те, що всі аркуші, на яких розміщені згадані структурні частини кваліфікаційної роботи, нумерують звичайним чином. Не нумерують лише їх заголовки, тобто не можна друкувати: “1. ВСТУП” або “Розділ 6. ВИСНОВКИ”. Номер розділу ставлять після слова “РОЗДІЛ”, після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовки розділу.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: “2.3.” (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу.

Ілюстрації (фотографії, креслення, схеми, графіки, карти) і таблиці необхідно подавати в кваліфікаційній роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації і таблиці, розміщені на окремих сторінках кваліфікаційної роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Таблицю, малюнок або креслення, розміри яких більші формату А4, враховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування в тексті або у додатках.

Ілюстрації позначають словом “Рис.” і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках.

Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка.

Наприклад:

Рис. 1.2. (другий рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Якщо в кваліфікаційній роботі подано одну ілюстрацію, то її нумерують за загальними правилами.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) в межах розділу. В правому верхньому куті над відповідним заголовком

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/D2.00.01/M/OK13- 2025
	Екземпляр № 1	Арк 42 / 23

таблиці розміщують напис “Таблиця” із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: “Таблиця 1.2” (друга таблиця першого розділу).

Якщо в кваліфікаційній роботі одна таблиця, її нумерують за загальними правилами.

При перенесенні частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово “Таблиця” і номер її вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова “Продовження табл.” і вказують номер таблиці, наприклад: “Продовження табл.1.2”.

Формули в кваліфікаційній роботі (якщо їх більше одної) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Номери формул пишуть біля правого берега аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: (3.1) (перша формула третього розділу).

Примітки до тексту і таблиць, в яких вказують довідкові і пояснювальні дані, нумерують послідовно в межах одної сторінки. Якщо приміток на одному аркуші декілька, то після слова “Примітки” ставлять двокрапку, наприклад:

Примітки:

1. ...
2. ...

Якщо є одна примітка, то її не нумерують і після слова “Примітка” ставлять крапку.

Ілюстрації. Ілюструють Кваліфікаційну роботу, виходячи із певного загального задуму, за ретельно продуманим тематичним планом, який допомагає уникнути ілюстрацій випадкових, пов’язаних із другорядними деталями тексту і запобігти невиправданним пропускам ілюстрацій до найважливіших тем. Кожна ілюстрація має відповідати тексту, а текст – ілюстрації.

Назви ілюстрацій розміщують після їхніх номерів. При необхідності ілюстрації доповнюють пояснювальними даними (підрисунковий підпис).

Підпис під ілюстрацією має чотири основних елементи:

- найменування графічного сюжету, що позначається скороченим словом “Рис.”;
- порядковий номер ілюстрації, який вказується без знака номера арабськими цифрами;
- тематичний заголовок ілюстрації, що містить текст із якомога стислою характеристикою зображеного;
- експлікацію, яка будується так: деталі сюжету позначають цифрами, які виносять у підпис, супроводжуючи їх текстом. Треба зазначити, що експлікація не замінює загального найменування сюжету, а лише пояснює його. Приклад:

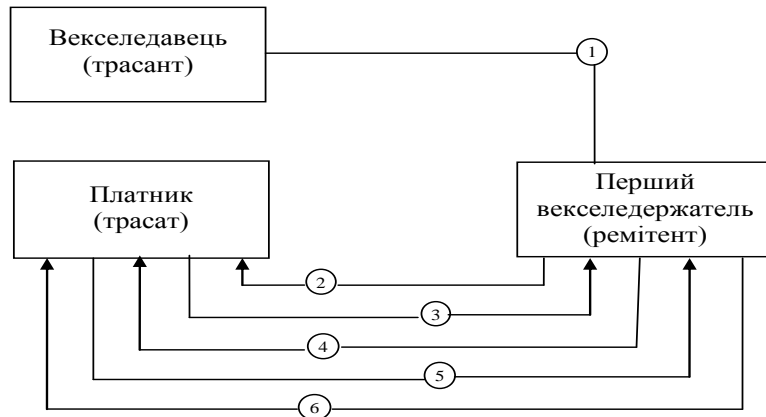

Рис. 2.1. Порядок здійснення розрахунків за використанням переказного векселя
 Де: 1 – видача векселя; 2 – пред’явлення векселя до акцепту (презентація); 3 – підтвердження акцепту; 4 – пред’явлення векселя до платежу; 5 – погашення векселя; 6 – вручення погашеного векселя (з розпискою в отриманні платежу).

Основними видами ілюстративного матеріалу в кваліфікаційних роботах є: креслення, технічний рисунок, схема, фотографія, діаграма і графік.

Не варто оформлювати посилання на ілюстрації як самостійні фрази, в яких лише повторюється те, що міститься у підписі. У тому місці, де викладається тема, пов’язана з ілюстрацією, і де читачеві треба вказати на неї, розміщують посилання у вигляді виразу у круглих дужках “(рис. 3.1)” або зворот типу: “...як це видно з рис. 3.1”, або “... як це показано на рис. 3.1”.

Якість ілюстрацій повинна забезпечувати їх чітке відтворення (електрографічне копіювання, мікрофільмування). Ілюстрації виконують чорнилом, тушшю або пастою чорного кольору на білому непрозорому папері. У кваліфікаційній роботі слід застосовувати лише штрихові ілюстрації і оригінали фотознімків. Фотознімки розміром меншим за формат А 4 наклеюють на стандартні аркуші білого паперу формату А 4.

Таблиці. Цифровий матеріал, як правило, повинен оформлятися у вигляді таблиць.

Приклад побудови таблиці

Таблиця (номер)

Назва таблиці

Головка					Заголовки граф Підзаголовки граф
Рядки					
	Боковик (заголовки рядків)	Графи (колонки)			

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/D2.00.01/M/OK13- 2025
	Екземпляр № 1	Арк 42 / 25

Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Назву і слово “Таблиця” починають з великої літери. Назву не підкреслюють.

За логікою побудови таблиці її логічний суб’єкт, або підмет (позначення тих предметів, які в ній характеризуються), розміщують у боковику, головці чи в них обох, а не у прографці; логічний предмет таблиці, або присудок (тобто дані, якими характеризується присудок), – у прографці, а не в головці чи боковику. Кожен заголовок над графою стосується всіх даних цієї графи, кожен заголовок рядка в боковику – всіх даних цього рядка.

Заголовок кожної графи в головці таблиці має бути по можливості коротким. Слід уникати повторів тематичного заголовка в заголовках граф, одиниці виміру зазначати у тематичному заголовку, виносити до узагальнюючих заголовків слова, що повторюються.

Боковик, як і головка, вимагає лаконічності. Повторювані слова тут також виносять в об’єднувальні рубрики; загальні для всіх заголовків боковика слова розміщують у заголовку над ним.

У прографці повторювані елементи, які стосуються всієї таблиці, виносять у тематичний заголовок або в заголовок графи; однорідні числові дані розміщують так, щоб їх класи збігалися; неоднорідні – посередині графи; лапки використовують тільки замість однакових слів, які стоять одне під одним.

Заголовки граф повинні починатися з великих літер, підзаголовки – з маленьких, якщо вони становлять одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони є самостійними. Висота рядків повинна бути не меншою 8 мм. Графу з порядковими номерами рядків до таблиці включати не треба.

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті, таким чином, щоб її можна було читати без повороту переплетеного блоку кваліфікаційної роботи або з поворотом за годинниковою стрілкою. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на інший аркуш. При перенесенні таблиці на інший аркуш (сторінку) назву вміщують тільки над її першою частиною. Таблицю з великою кількістю граф можна ділити на частини і розміщувати одну частину під іншою в межах однієї сторінки. Якщо рядки або графи таблиці виходять за формат сторінки, то в першому випадку в кожній частині таблиці повторюють її головку, в другому випадку – боковик.

Якщо текст, який повторюється в графі таблиці, складається з одного слова, його можна замінити лапками: якщо з двох або більше слів, то при першому повторенні його замінюють словами “Те ж”, а далі лапками. Ставити лапки замість цифр, марок, знаків, математичних і хімічних символів, які повторюються, не слід. Якщо цифрові або інші дані в якому-небудь рядку таблиці не подають, то в ньому ставлять прочерк.

Формули. При використанні формул необхідно дотримуватися певних техніко-орфографічних правил.

Найбільші, а також довгі і громіздкі формули, котрі мають у складі знаки суми, добутку, диференціювання, інтегрування, розміщують на окремих рядках.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/D2.00.01/M/0K13- 2025
	Екземпляр № 1	Арк 42 / 26

Це стосується також і всіх нумерованих формул. Для економії місця кілька коротких однотипних формул, відокремлених від тексту, можна подати в одному рядку, а не одну під одною. Невеликі і нескладні формули, що не мають самостійного значення, вписують усередині рядків тексту.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів треба подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони дані у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова “де” без двокрапки.

Рівняння і формули треба виділяти з тексту вільними рядками. Вище і нижче кожної формули потрібно залишити не менше одного вільного рядка. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його слід перенести після знака рівності (=) або після знаків плюс (+), мінус (-), множення (x) і ділення (:).

Нумерувати слід лише ті формули, на які є посилання у наступному тексті. Інші нумерувати не рекомендується.

Порядкові номери позначають арабськими цифрами в круглих дужках біля правого берега сторінки без крапок від формули до її номера. Номер, який не вміщується у рядку з формулою, переносять у наступний нижче формули. Номер формули при її перенесенні вміщують на рівні останнього рядка. Якщо формула міститься в рамці, то номер такої формули записують зовні рамки з правого боку навпроти основного рядка формули. Номер формули-дроби подають на рівні основної горизонтальної риски формули.

Номер групи формул, розміщених на окремих рядках і об'єднаних фігурною дужкою (парантезом), ставиться справа від вістря парантеза, що міститься в середині групи формул і звернене в бік номера.

Загальне правило пунктуації в тексті з формулами таке: формула входить до речення як його рівноправний елемент. Тому в кінці формул і в тексті перед ними розділові знаки ставлять відповідно до правил пунктуації.

Двокрапку перед формулою ставлять лише у випадках, передбачених правилами пунктуації: а) у тексті перед формулою є узагальнююче слово; б) цього вимагає побудова тексту, що передує формулі.

Розділовими знаками між формулами, котрі йдуть одна за одною і не відокремлені текстом, можуть бути кома або крапка з комою безпосередньо за формулою до її номера.

Розділові знаки між формулами при парантезі ставлять всередині парантеза. Після таких громіздких математичних виразів, як визначники і матриці, можна розділові знаки не ставити.

Загальні правила цитування та посилання на використані джерела. При написанні кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти повинен давати посилання на джерела, матеріали або окремі результати з яких наводиться кваліфікаційна робота, або на ідеях і висновках яких розроблюються проблеми, задачі, питання, вивченню яких присвячена кваліфікаційна робота. Такі посилання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитування документа, дають необхідну інформацію щодо нього,

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/D2.00.01/M/0K13- 2025
	Екземпляр № 1	Арк 42 / 27

допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг. Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли в них наявний матеріал, який не включено до останнього видання.

Посилання на ілюстрації кваліфікаційної роботи вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад, “рис. 1.2”.

Посилання на формули кваліфікаційної роботи вказують порядковим номером формули в дужках, наприклад, “... у формулі (2.1)”.

На всі таблиці кваліфікаційної роботи повинні бути посилання в тексті, при цьому слово “таблиця” в тексті пишуть скорочено, наприклад: “...в табл. 1.2”.

У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово “дивись”, наприклад: “див. табл. 1.3”.

Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи іншого друкованого твору слід наводити *цитати*. Науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором.

Загальні вимоги до цитування такі:

а) текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, із збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяються лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовується вираз “так званий”;

б) цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками. Вони ставляться у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, в кінці). Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

в) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;

г) при непрямому цитуванні (переказі, викладенні думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути гранично точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів і давати відповідні посилання на джерело;

д) якщо необхідно виявити ставлення автора кваліфікаційної роботи до окремих слів або думок з цитованого тексту, то після них у круглих дужках ставлять знак оклику або знак питання;

є) якщо автор кваліфікаційної роботи, наводячи цитату, виділяє в ній деякі слова, робиться спеціальне застереження, тобто після тексту, який пояснює виділення, ставиться крапка, потім дефіс і вказуються ініціали автора кваліфікаційної роботи, а весь текст застереження вміщується у круглі дужки. Варіантами таких застережень є: (курсив наш. – М.Х.), (підкреслено мною. –

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/D2.00.01/M/0K13- 2025
	Екземпляр № 1	Арк 42 / 28

М.Х.), (розрядка моя. – М.Х.).

Оформлення списку використаних джерел. Список використаних джерел – елемент бібліографічного апарата, який містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків.

Бібліографічний опис складають безпосередньо за друкованим твором або виписують із каталогів і бібліографічних покажчиків повністю без пропусків будь-яких елементів, скорочення назв і т. ін. Завдяки цьому можна уникнути повторних перевірок, вставок пропущених відомостей. Джерела можна розміщувати в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків.

Додатки. Додатки оформлюють як продовження кваліфікаційної роботи на наступних її сторінках або у вигляді окремої частини (книги), розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті кваліфікаційної роботи.

Якщо додатки оформлюють на наступних сторінках кваліфікаційної роботи, кожний такий додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично щодо тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово “Додаток_” і велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер **Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь**, наприклад, додаток А, додаток Б і т.д. Один додаток позначається як додаток А.

При оформленні додатків окремою частиною (книгою) на титульному аркуші під назвою кваліфікаційної роботи друкують великими літерами слово “ДОДАТКИ”.

Текст кожного додатка за необхідності може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку, наприклад. А.2 – другий розділ додатка А; В.3.1 – перший підрозділ третього розділу додатка В.

Ілюстрації, таблиці і формули, розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка, наприклад: рис. Д.1.2 – другий рисунок першого розділу додатка Д; формула (А.1) – перша формула додатка А.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/D2.00.01/M/0K13- 2025
	Екземпляр № 1	Арк 42 / 29

Зразок оформлення сторінки кваліфікаційної роботи

<div style="text-align: center;"> 20 мм РОЗДІЛ 2 ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА   15 мм 2.1. Організаційно-економічна характеристика функціонування акціонерного товариства   30 мм   10 мм Розглядаючи питання розвитку акціонерних товариств в Україні слід зазначити, що ... . Отже, розвиток державних підприємств в Україні є одним з ...   20 мм </div>

2.11. Порядок перевірки кваліфікаційних робіт на наявність ознак академічного плагіату

При написанні кваліфікаційної роботи здобувачі освіти повинні дотримуватись норм Кодексу академічної доброчесності Державного університету «Житомирська політехніка» та Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Державному університеті «Житомирська політехніка».

Перевірку рівня запозичень у кваліфікаційних роботах здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр» спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» здійснює відповідальна особа деканату факультету бізнесу та сфери обслуговування в електронній системі Anti-Plagiarism.

Для кожної кваліфікаційної роботи в електронній системі Anti- Plagiarism формується Довідка про перевірку на запозичення та надається експертній комісії, до складу якої входять науковий керівник та рецензент.

Експертна комісія з урахуванням змісту Довідки про перевірку на запозичення складає Протокол перевірки кваліфікаційної роботи, в якому зазначаються результати аналізу запозичень, які виявлені у кваліфікаційній роботі, та фіксується рішення про допуск кваліфікаційної роботи до захисту в екзаменаційній комісії або направлення її на доопрацювання з подальшим повторним проходженням процедури перевірки (в електронній системі AntiPlagiarism та експертною комісією). Протокол перевірки кваліфікаційної роботи і Довідка про перевірку долучаються до кваліфікаційної роботи і надаються в екзаменаційну комісію.

Допускаються до захисту кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти тільки за наявності позитивного рішення експертної комісії.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/D2.00.01/M/0K13- 2025
	Екземпляр № 1	Арк 42 / 30

Для кваліфікаційних робіт за освітнім рівнем «магістр» допускається максимальний збіг з однією роботою не більше ніж 25 %.

Кваліфікаційна робота, що не відповідає встановленим вимогам або містить маніпуляції з алфавітом, заміну букв, прихований текст тощо, повертається здобувачу вищої освіти на доопрацювання.

Допускається не більше ніж три перевірки однієї кваліфікаційної роботи.

У разі незгоди автора кваліфікаційної роботи щодо висновку про результати перевірки, здобувач вищої освіти має право звернутися до Комісії з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами факультету, на якому навчається здобувач вищої освіти.

2.12. Процедура прилюдного захисту кваліфікаційної роботи

Кваліфікаційну роботу здобувач вищої освіти захищає у присутності екзаменаційної комісії та всіх бажаючих приймати участь у захисті (викладачі, здобувачі вищої освіти, спеціалісти підприємств). Тези доповіді здобувач вищої освіти готує заздалегідь. Доповідь повинна бути змістовною і тривати до 7 хвилин. У доповіді необхідно:

- показати актуальність та значущість теми кваліфікаційної роботи;
- сформулювати основну мету і завдання дослідження;
- стисло розкрити зміст та структуру роботи;
- доповісти про результати роботи, зроблені висновки і внесені пропозиції.

Свій виступ здобувач вищої освіти може подати у формі читання (а краще переказу) тексту доповіді, покликаної показати високий рівень теоретичної підготовки її автора, його ерудицію і здатність дохідливо викласти основні результати проведеного дослідження.

Доповідь починається зі звертання: «Шановний пане Голово! Шановні члени екзаменаційної комісії! Панове!..». Далі здобувач вищої освіти коротко викладає сутність проблеми (задачі) і стан питання, обґрунтовує актуальність проблеми, показує її зв'язок з об'єктом дослідження, викладає мету досліджень.

Для доведення висунутих положень та обґрунтування запропонованих рекомендацій під час виступу слід обов'язково використовувати ілюстративний матеріал (схеми, таблиці, графіки, діаграми тощо), викладений на 5-7 аркушах в 5 примірниках (для кожного члена Екзаменаційної комісії). Можна також використовувати спеціально підготовані слайди, комп'ютерну техніку.

Особливо важливо, щоб мова здобувача вищої освіти було ясною, граматично правильною, впевненою, що робить її зрозумілою і переконливою. Не варто готувати доповідь у якійсь спрощеній формі, зважаючи, що до складу Екзаменаційної комісії входять викладачі різних спеціальностей, іноді вельми далеких від тематики кваліфікаційної роботи, що захищається. Навпаки, здобувач вищої освіти мусить зробити доповідь добре аргументованою, а отже, зрозумілою широкій аудиторії спеціалістів та присутніх на захисті.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/D2.00.01/M/0K13- 2025
	Екземпляр № 1	Арк 42 / 31

Мова здобувача вищої освіти має бути ще й виразною, що залежить від темпу, гучності та інтонації. Якість виступу різко знижується, коли говорять квапливо, ковтаючи закінчення слів або дуже тихо і невиразно. Спокійна, некваплива манера викладу завжди імponує слухачам.

Неприпустимі порушення норм літературної вимови, зокрема, використання неправильних наголосів у словах. І ще кілька порад, які допоможуть здобувачу вищої освіти добре прочитати текст доповіді:

- усі цифри в тексті записуйте тільки словами, щоб не довелося підраховувати кількість нулів і розрядів;
- підкреслюйте ключові слова;
- залишайте великі береги при друкуванні доповіді, щоб можна було доповнити виступ своїми зауваженнями;
- повторюйте іменники, уникаючи займенників;
- використовуйте прості слова і прості розповідні речення;
- не переобтяжуйте текст складнопідрядними реченнями.

Слід зважати також на вибір одягу, пози під час виступу, а також жестів, міміки, манер, інших зовнішніх форм поведінки. Елегантність, охайність в одязі (без підкресленої екстравагантності) сприяє прихильному ставленню до здобувача вищої освіти членів екзаменаційної комісії, а також усіх присутніх на захисті.

Після доповіді здобувач вищої освіти відповідає на запитання членів екзаменаційної комісії та всіх присутніх на захисті. Відповідати на запитання членів екзаменаційної комісії та присутніх у залі слід тільки за суттю справи. Здобувачу вищої освіти треба виявляти скромність в оцінці своїх результатів і тактовність стосовно тих, хто ставить запитання. Перед тим, як відповідати на запитання, необхідно уважно його вислухати до кінця і за можливості записати. Бажано не вислуховувати всі запитання, а відповідати відразу на кожне окреме, передбачаючи, що чітка, логічна й аргументована відповідь на попереднє запитання може виключити наступне.

По завершенні дискусії один із членів екзаменаційної комісії представляє роботу, відзив наукового керівника, рецензію та інші матеріали, які характеризують роботу, а здобувачу вищої освіти надається заключне слово, в якому він висловлює свої висновки щодо результатів обговорення його роботи і за потреби відповідає на запитання, які виникли в ході дискусії. Якою б гостротою та різкістю не відзначалися зауваження, здобувач вищої освіти мусить витримати їх на високому принциповому рівні, виявити витримку і коректність.

Під час захисту оцінюються: якість виконаної здобувачем вищої освіти кваліфікаційної роботи, рівень знань та набутих навичок щодо висвітленої теми, вміння аналізувати практичну діяльність підприємств (організацій, установ), логічно і аргументовано викладати думки, відповідати на запитання, обґрунтовувати власну точку зору.

Результати захисту кваліфікаційної роботи оцінюються членами

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/D2.00.01/M/0K13- 2025
	Екземпляр № 1	Арк 42 / 32

Екзаменаційної комісії при закритому обговоренні за чотирибальною системою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). У випадку незадовільної оцінки кваліфікаційна робота доопрацьовується або виконується за новою темою і виноситься на повторний захист.

Для одержання оцінки «відмінно» кваліфікаційна робота повинна бути бездоганною у всіх сферах: містити елементи наукової новизни, мати теоретичне та практичне значення, обґрунтовані пропозиції щодо розробки практичних рекомендацій та удосконалення за темою дослідження; доповідь на захисті логічна і лаконічна, представлена вільно; відгук і рецензія позитивні; відповіді на питання членів ЕК повні.

Для одержання оцінки «добре»: тема кваліфікаційної роботи розкрита, але мають місце окремі недоліки непринципового характеру; у теоретичній частині поверхово проаналізовані літературні джерела; елементи новизни і практичне значення чітко не представлені; результати проведеного дослідження недостатньо використані при розробці практичних рекомендацій та удосконалення за темою дослідження; недостатньо використані інформаційні матеріали за об'єктом дослідження, мають місце окремі зауваження в рецензії і відгуку; доповідь логічна та вільно представлена; відповіді на запитання членів комісії, в основному, повні.

Оцінка «задовільно» може бути поставлена якщо: тема кваліфікаційної роботи, в основному, розкрита, але мають місце недоліки змістовного характеру: нечітко сформульована мета роботи; мета і завдання не цілком узгоджені зі змістом роботи; теоретичний розділ не має критичного аналізу підходів до вирішення проблем, що охоплює тема, носить описовий характер; в аналітичній частині недостатньо розкриті закономірності і тенденції розвитку явища, є надлишок описових елементів; підбір інформаційних матеріалів (таблиці, графіки, схеми) не завжди обґрунтовані; висновки і пропозиції обґрунтовані непереконливо; рецензія і відгук мають окремі зауваження; доповідь прочитана по тексту; не усі відповіді на запитання членів ЕК повні; є зауваження щодо оформлення кваліфікаційної роботи.

Оцінка «незадовільно» виставляється у випадку, якщо тема кваліфікаційної роботи розкрита поверхово і мають місце такі недоліки: нечітко сформульована мета і завдання роботи, що не погоджені зі змістом; розділи не пов'язані між собою; відсутній критичний огляд сучасних літературних джерел; аналіз виконаний поверхово, переважає описовий характер на шкоду системності і глибини; шляхи вирішення поставленої проблеми або відсутні, або не погоджені з результатами проведеного дослідження. Крім того, мають місце недоліки в оформленні роботи. Доповідь прочитана по готовому тексту. Відповіді на запитання членів ЕК неточні або неповні.

Після прийняття висновку членами Екзаменаційної комісії щодо оцінювання кваліфікаційних робіт Голова комісії повідомляє про це здобувачу вищої освіти. Як правило, здобувачу вищої освіти надається можливість подякувати своїм науковим керівникам, членам Екзаменаційної комісії та всім присутнім за увагу до його праці і допомогу.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/D2.00.01/М/0К13- 2025
	Екземпляр № 1	Арк 42 / 33

Додаток А

Зразок заяви про затвердження теми кваліфікаційної роботи

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Зав. кафедри фінансів
та цифрової економіки

_____
_____
(підпис)

Завідувачу кафедри фінансів
та цифрової економіки

_____
здобувача освіти І курсу,
групи ФБСМ-8
факультету бізнесу та сфери
обслуговування
спеціальності D2 “Фінанси,
банківська справа,
страхування та фондовий
ринок”

Іванова Івана Івановича

“ ___ ” _____ 20_p.

ЗАЯВА

Прошу затвердити тему кваліфікаційної роботи **«БЮДЖЕТНА
ПОЛІТИКА В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ».**

“ ___ ” _____ 20_p.

_____
(підпис здобувача освіти)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/D2.00.01/M/OK13- 2025
	Екземпляр № 1	Арк 42 / 34

Додаток Б

*Зразок форми затвердження плану кваліфікаційної роботи
науковим керівником*

Державний університет «Житомирська політехніка»

Кафедра фінансів та цифрової економіки

ЗАТВЕРДЖУЮ
Керівник кваліфікаційної роботи

“___” _____ 20__ р.

ПЛАН

магістерської роботи на тему **«БЮДЖЕТНА ПОЛІТИКА В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ»** здобувача освіти **II курсу**, групи **ФБСМ-1**, факультету бізнесу та сфери обслуговування, спеціальності **D2 “Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок”**, Іванова Івана Івановича.

АНОТАЦІЯ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1.

1.1.

1.2. і т.д.

Висновки до 1-го розділу

РОЗДІЛ 2.

2.1.

2.2. і т.д.

Висновки до 2-го розділу

ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

“___” _____ 20__ р.

_____
(підпис студента)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/D2.00.01/M/0K13- 2025
	Екземпляр № 1	Арк 42 / 35

Додаток В

Зразки змісту кваліфікаційної роботи

**ПРИКЛАД ДО ТЕМИ:
«БЮДЖЕТНА ПОЛІТИКА В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ»**

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ БЮДЖЕТНОЇ ПОЛІТИКИ.....	9
1.1. Економічна сутність та змістовні характеристики бюджетної політики	9
1.2. Класифікація і принципи бюджетної політики.....	20
1.3. Передумови формування та реалізації бюджетної політики в Україні ...	33
Висновки до 1-го розділу.....	44
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН І ПРОБЛЕМИ БЮДЖЕТНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ.....	45
2.1. Рівень централізації ВВП в Україні 2020-2022 р.....	45
2.2. Аналіз показників бюджетної політики в Україні	53
2.3. Напрями та засоби вдосконалення бюджетної політики на регіональному рівні в умовах фінансової децентралізації	65
Висновки до 2-го розділу.....	75
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	76
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ.....	79
ДОДАТКИ.....	85

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/D2.00.01/M/OK13- 2025
	Екземпляр № 1	Арк 42 / 36

Додаток Д

Зразок титульного аркуша кваліфікаційної роботи

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

ФАКУЛЬТЕТ БІЗНЕСУ ТА СФЕРИ ОБСЛУГОВУВАННЯ

КАФЕДРА ФІНАНСІВ ТА ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Іванов Іван Іванович
(здобувач освіти групи ФБСМ-8)

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

**БЮДЖЕТНА ПОЛІТИКА В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ**

(представлена на здобуття ступеня вищої освіти «магістр»
спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий
ринок»
освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок»)

Завідувач кафедри фінансів та
цифрової економіки
д.е.н. проф. Н.Г. Виговська.
(науковий ступінь, вчене звання,
прізвище та ініціали)

_____
(підпис)

Науковий керівник

_____
(науковий ступінь, вчене звання,
прізвище та ініціали)

_____
(підпис)

Рецензент

_____
(науковий ступінь, вчене звання,
прізвище та ініціали)

_____
(підпис)

Житомир 2025

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/D2.00.01/М/0К13- 2025
	Екземпляр № 1	Арк 42 / 37

Додаток Ж

<https://www.nas.gov.ua/publications/news/Documents/Radchenko-DSTU.pdf>

Примітки:

Стандарт розроблено ДНУ «Книжкова палата України імені Івана Федорова» та уведено вперше

Установлює види бібліографічних посилань (БП), правила та особливості їхнього складання й розміщування у документах.

БП є частиною довідкового апарата документа та наводяться у формі бібліографічного запису.

Мета БП — надати відомості про цитовані або згадувані у тексті документи у вигляді, придатному для загальної характеристики, ідентифікації та пошуку цих документів.

Стандарт поширюється на БП в опублікованих і неопублікованих документах незалежно від носія інформації.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/D2.00.01/M/OK13- 2025
	Екземпляр № 1	Арк 42 / 38

Додаток К

ВІДГУК НАУКОВОГО КЕРІВНИКА
на кваліфікаційну роботу здобувача освіти ___ курсу
спеціальності D2 “Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок”

_____ (прізвище, ім'я та по батькові)

виконану на тему: _____

Робота _____

(вказати ступінь актуальності теми)

Структура і зміст роботи відповідає / не відповідає назві теми, а також профілю підготовки магістра.

Основний зміст роботи викладено на ___ сторінках друкованого / рукописного тексту, містить ___ таблиць, ___ ілюстрацій, ___ додатків. Список використаних літературних джерел нараховує ___ найменувань.

У вступі автор достатньо / недостатньо обґрунтовує актуальність теми, визначає / не визначає мету і завдання дослідження, розкриває / не розкриває предмет та об'єкт дослідження.

В 1-му розділі магістерської роботи _____

(вказати, які питання дослідженні, що виявлено в процесі дослідження,

пропозиції, їх обґрунтованість і можливість впровадження на практиці)

В 2-му розділі роботи _____

(заповнюється, як для першого розділу)

У висновках _____

(вказати, що викладено у висновках та ступінь їх обґрунтованості)

Список використаних літературних джерел _____

(вказати, чи правильно оформлений, чи є посилання у тексті, його обсяг)

Додатки _____

(вказати, які додатки містяться в роботі,

чи є на них посилання в тексті основної частини, їх обсяг, правильність оформлення)

Таблиці _____

(вказати, чи правильно оформлені, як широко та кваліфіковано,

з відповідними висновками чи без них зроблений аналіз даних таблиць)

Ілюстрації _____

(заповнюється як для таблиць)

Нумерація сторінок здійснена правильно / неправильно.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/D2.00.01/М/0К13- 2025
	Екземпляр № 1	Арк 42 / 39

Загальні зауваження: _____

_____

_____

Робота допущена до захисту в ЕК / відправлена на доопрацювання.

Висновок. В цілому при написанні кваліфікаційної роботи здобувач освіти

_____ (прізвище, ім'я, та по батькові)
виявив / не виявив знання з таких економічних дисциплін _____

_____

вміння / невміння підібрати необхідну літературу, цифровий матеріал, проаналізувати його, зробити відповідні висновки і оформити свої дослідження в магістерській роботі.

Вважаю, що кваліфікаційна робота здобувача освіти

_____ (прізвище, ім'я, та по батькові)
на тему _____

_____

_____

відповідає / не відповідає профілю підготовки магістра фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, заслуговує на оцінку відмінно / добре / задовільно / незадовільно та може / не може бути допущена до захисту в Екзаменаційній комісії.

Науковий керівник

_____ (вчений ступінь, звання)

_____ (посада)

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ім'я, та по батькові)

“ ___ ” _____ 20__ р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/D2.00.01/M/0K13- 2025
	Екземпляр № 1	Арк 42 / 40

Додаток Л

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
ФАКУЛЬТЕТУ БІЗНЕСУ ТА СФЕРИ ОБСЛУГОВУВАННЯ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ ТА ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Затверджую

Завідувач кафедри _____

Н.Г.Виговська

« _____ » _____ 202_ р.

**ЗАВДАННЯ ТА КАЛЕНДАРНИЙ ГРАФІК
ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ**

на

тему

« _____ »

здобувача освіти *спеціальності* _____ D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» _____

Прізвище, ім'я, по батькові _____

Затверджена наказом ректора № _____ від « _____ » 202_ р.

№ п/п	Зміст роботи	Термін виконання	Термін фактичного виконання
1.	Вибір теми кваліфікаційної роботи		
2.	Затвердження тем, призначення наукових консультантів, складання Програми наукового дослідження		
3.	Підбір, вивчення і обробка інформації, необхідної для виконання кваліфікаційної роботи		
4.	Написання першого розділу		
5.	Написання наукової статті (тези)		
6.	Визначення об'єкта дослідження та ознайомлення з даними щодо його діяльності		
7.	Написання наукової статті (тези)		
8.	Аналіз статистичних даних, написання другого розділу. Розробка та обґрунтування пропозицій		
9.	Подання першого варіанту роботи науковому керівнику		
10.	Доопрацювання роботи з урахуванням зауважень наукового керівника		
11.	Здача в електронному вигляді магістерської роботи для перевірки на Anti - Plagiarism		
12.	Подання роботи на зовнішнє рецензування		
13.	Здача оформлених належним чином і підписаних керівниками кваліфікаційних робіт на кафедру		

Дата видачі завдання « _____ » 202_ р.

Здобувач освіти _____

(підпис)

Науковий

керівник

(підпис)

(науковий ступінь, вчене звання, ПІБ)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/D2.00.01/M/0K13- 2025
	Екземпляр № 1	Арк 42 / 41

Додаток М

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну роботу здобувача освіти ___ курсу
спеціальності D2 "Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок"

виконану _____ (прізвище, ім'я та по батькові) на _____ тему:

Робота _____

(вказати ступінь актуальності теми)

Структура і зміст роботи відповідає / не відповідає назві теми, а також профілю підготовки магістра.

Основний зміст роботи викладено на _____ сторінках друкованого / рукописного тексту, містить ___ таблиць, ___ ілюстрацій, ___ додатків. Список використаних літературних джерел нараховує ___ найменувань.

У вступі автор достатньо / недостатньо обґрунтовує актуальність теми, визначає / не визначає мету і завдання дослідження, розкриває / не розкриває об'єкти дослідження.

В 1-му розділі кваліфікаційної роботи

(вказати, які питання досліджені, що виявлено

в процесі дослідження, пропозиції, їх обґрунтованість

і можливість впровадження на практиці)

Як позитивне слід відмітити _____

Недоліки _____

В 2-му розділі роботи _____

(заповнюється, як для першого розділу)

Як позитивне слід відмітити _____

Недоліки _____

У висновках _____

(вказати, що викладено у висновках та ступінь їх обґрунтованості)

Список використаних літературних джерел _____

(вказати, чи правильно оформлений, чи є на нього посилання у тексті, його обсяг)

Додатки _____

(вказати, які додатки містяться в роботі,

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.05- 05.01/D2.00.01/M/0K13- 2025
	Екземпляр № 1	Арк 42 / 42

чи є на них посилання у тексті основної частини, їх обсяг, правильність оформлення)

Таблиці

(вказати, чи правильно оформлені, як широко

та кваліфіковано, з відповідними висновками чи без них зроблений аналіз даних таблиць)

Нумерація сторінок здійснена правильно / неправильно.

Загальні зауваження:

Висновок. В цілому при написанні кваліфікаційної роботи здобувач освіти

(прізвище, ім'я та по батькові)

виявив / не виявив знання з таких економічних дисциплін

вміння / невміння підібрати необхідну літературу, цифровий матеріал, проаналізувати його, зробити відповідні висновки і оформити свої дослідження в магістерській роботі.

Вважаю, що кваліфікаційна робота здобувач освіти

(прізвище, ім'я та по батькові)

на тему

відповідає / не відповідає профілю підготовки магістра фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, написана на достатньо / недостатньо високому рівні, заслуговує на оцінку відмінно / добре / задовільно, а її автор заслуговує на присвоєння / неприсвоєння кваліфікації магістра.

Рецензент:

“ ” _____ 20__ р.

(підпис)

(прізвище, ім'я та по батькові)